

**POEMES SOBRE SANTA COLOMA ESCRITS EN DIVERSOS
PROGRAMES DE LA FESTA MAJOR DE 1974 a 2014**

1975, Francesc Castells i Pla

Festa Major que ens arribes
quan ha esclatat la Tardor,
salten i corren les grives
i rumbeja l'aquiló.

Festa Major colomina
que ens entres a dins el pit,
com el vol de la cardina
en el blau de l'infinit.

t'esperàvem; la quitxalla
per fruir-te plenament,
i amb anhel, la jovenalla
que l'amor jo mig present;

l'home gran, perquè recorda
els jorns de la joventut
i el vell que, del temps, la corda
veu que perd la fortitut.

T'esperàvem. Fes la passa
poc a poc, com si et requés
el passeig deixar i la plaça
i la pau dels vells carrers

i aquest gran Parc que és tan nostre,
el Parc de Sant Salvador,
que jamai li manca el llostre
que li dóna virior,

i Farnés, la Verge i Mare
plena de l'aire de Déu,
que ens treu del cor l'atzavara
i li plau dir-nos: Fill meu!

I a la Ciutat estimada,
oh Beat Dalmau Moner,
que en el cor d'una vesprada
amb goig de mare us rebé,

deixeu flamejant la brasa
del foc que ens ha de portar
el treball, que és nostra vida
i un futur amic i clar.

Programa Festa Major 1975

1978, Francesc Castells i Pla

Tu ets la magestat d'aquesta terra
que es deviu per conviure amb germanor,
tens per corona, una immensa serra
i de l'aigua dels cims, una cançó.

La pau en tu, és viva i recomforta,
cada recó és sublim, tot hi escau.
Pels colomencs, ets com una gran porta
que guarda un viure dolç, tendre i suau.

Cada arbre té una història i cada fulla
un bell motiu per a saber-li greu
que arribi el trist moment de la despulla...
I té un secret, cada arbre, que és ben seu

perquè li ha confiat la juvenasa
que hi ha gojat mil i una il·lusions,
i els vells, que en tu hi reviu la dolcesa
d'aquells, mai oblidats, primers petons.

Ets l'esperit d'un poble, que no es dóna
a viure de la glòria del passat.
Si en el treball les hores emprasona,
també té grans moments de llibertat.

D'un poble que als seus fills estima, i prega
perquè, tostemps, s'estimin com germans,
i que es fa gran, perquè amb l'amor combrega
i a tots els pobles sap donar les mans.

D'un poble, d'una vida i una història
que tot bon colomenc sap estimar.
D'un poble que és l'orgull i l'ampla glòria
de La Selva, que un jorn Déu va crear.

Programa Festa Major 1978

1979, Angel O'Callaghan A Santa Coloma, per sa Festa Major

A l'Altar, tres meravelles
de l'escultor Monegal.
La del mig, una donzella
amb un colom a la mà.

Colom, además de símbol
és nom de grans navegants.
Colom obri la gran porta
més enllà dels Oceans.

Mentrestant, Santa Coloma,
(altres temps, altres afanys)
pujaba, plena de Gràcia,
a la Glòria dels Altars.

Quan el Destí s'hi barreja
tots podem ésser gegants
amb espases i banderes
...o amb un colom a la mà.

Programa Festa Major 1979

1979 Francesc Castells i Pla PRIMERA TROBADA DE JUBILATS A L'ERMITA DE FARNERS

Amb un sol que refulgia/ com el millor jorn de Maig
vint-i-tres homes molt joves/-qui més qui menys té 70 anys.
iniciarem la pujada/a l'ermita de Farners.

Cinc automòbils ens duïen/els estris per a dinar.

Els eren la davantera/per si el pronòstic donat
a dos quarts de deu del vespre/per la televisió,
no ens hagués penjat la llufa.

Els jubilats, sense cansar-nos/camí amunt, saborejant
les belleses amagades/i que anàvem descobrint
entre pins, suros i roures.

En "el revolt de la Creu"/una molt curta parada.

Xerrada i porró enlaire/que la vida té més gràcia
si el vi ens entra cor endins.../i amunt tots, altra vegada
admirant el gran rocam/que en el nostre curs trobàvem,
rocam que ens deia ben clar/que no ho féu la mà de l'home.

Sant Pere petit, parada/ara però, amb pa i torrons
amb què ens obsequiava en Trias/ a tots els acompanyants.

I un cigarret en els llavis/llençant el fum a l'espai.

I de nou, muntanya enlaire,/amb més cor i amb més delit.

Ara ja, mig entreveïem/el vell Castell de Farners,
i encara que força en runes/indòmit i vigorós,

parlant-nos d'una grandesa/i d'uns temps que els anys han fos.

En Butinyà, qui ho diria/com si fos un xavalet,
portava la davantera/ i amb ell, l'Illas i en Sala
amb la cara de que mai/no ha fet una relliscada.

I en Pol, amb la simpatia/relliscant-li pels seus ulls...

Tots els altres, amb en Trias/home sa i corpulent,
atleta com era un dia/quan amb la pilota als peus
no hi havia davantera/que li anés a disputar..

I en Corrales, home pulcre/amb un somriure amical,
i en Cubilles, garantia/de l'afecte i l'amistat,
i en Castells i en Morató/la bondat feta persona,
i l'Amat, amb el posat/de no saber el que és la flaqueza,

i en Bonadona que/molt més llest que un esquirolo,
semblava que tenia ales/sota les plantes dels peus,

i en Fontanella, l'home/que ha dit prou a la ciutat
i aquí a Santa Coloma/ha trobat el benestar,

i en Pere i en Selga/seriosos però amicals

i, entre tots, l'Esqueu/amb gorra ampla de pinxo
amb l'aire conqueridor/de les seves vint anyades,

i en Gabriel que encara porta/els aires de joventut..

I ja a Farners, a l'ermita/per a saludar a la Verge,
mentre l'amic Butinyà/tritllejava la campana

com al temps que era escolà.

Després, tothom a la feina/mes no calia, perquè
els germans Bosch ja tenien/un foc gran i preparat
per a coure les costelles/ i botifarres de carn.

En Prudenci els ajudava/i en Tramuntana també.

Quan anàvem amb la carn/per a posar-la a la graella,
malvinatge!...no hi ha sal.

Enlloc de sal, l'amic Trias/sucre ens havia portat.

Consternació.En un moment/acompanyat d'en Ventura
amb auto a Santa Coloma/a recerca de la sal.

Feia estona que eren fora/quan de cop vàrem sentir
que una moto s'apropava.../ i en Llavari es presentà
com si fes una carrera/i fos ell el guanyador.

Tots ja hi érem: vint-i-quatre.

Amb ell arribà la pluja/amb ganes d'apagar el foc
per a fer-nos la punyeta. Mes en Bosch, fet un "coloso"
llenyà i més llenyà al foc/i la pluja no es donava...

L'emparaven fidelment/quatre paraigües estesos,
però procurant que les flames/a les teles no arribessin.

De la pluja, granissada/i ja ens veieu sota els porxos
de l'ermita de Farners/traginant nostra minestra
i les taules i els bancs/que els dels autos, feia estona
ens ho havien preparat.

Feia un fred que corglaçava/i un ventet que Déu n'hi do.

Per fi la sal arribava/i amb ella el bon temps també.

I llavors graella al foc/i la carn, ja preparada

i torrades, mig cremades/i algunes a mig torrar..

I amb els plats i les torrades/vers els porxos novament,

perquè la pluja tornava.
I amb més gana que cap dia/menjar i beure, natural,
que la carn no correria/ni el pa tampoc, sense vi
en el fons del nostre estòmac..
I de nou el gran bullici/parlava tothom i en va
perquè ningú s'entenia/fins que el seny es va imposar
i d'un a un enraonàvem.
Un brindis per la trobada, amb un bon xampany de llei
i recollida de firmes/perquè nostra Font picant
fos polida i arranjada/sobretot els escalons..
I mirar de fer els possibles/per a lograr un bon ESPLAI
a on tots els jubilats/siguin del sexe que siguin,
en franca companyonia/el poguessin disfrutar.
De cop el sol que retorna/i la pluja va fugir,
i de nou, altra vegada/bancs i cadires al pla.
Partides de botifarra/que en lloc de jugar-hi quatre,
tal com mana el reglament/almenys n'hi jugaven deu.
Finalment, tot al seu lloc/i a recollir les deixalles
per a deixar-ho tot net/i quedà ben net, de veres,
perquè en Selga, amb una escombra/en els porxos de l'ermita
no hi va deixar ni la pols.
I altra repic de campanes/que ens tornà a fer en Butinyà,
ni un músic, com ell sabia./donar-hi tal majestat.
I a la Verge, uan Ave maria/demanant-li pels que hi érem,
i pèls que hi puguin venir/amor i pau i alegria,
i per la nostra ciutat/una germanor immàcula
entre tots els colomencs,/fins a lograr que, amb l'ajuda
dels que el poble ha elegit,/puguem fer-ne un gran oasi.
En fi i per acabar/ una primera trobada
que ens va deixar tan bon gust/que vam prometre tornar-hi,
perquè dúiem en el cor/una viva alegria,
que ens feia a tots oblidar/el pes de nostres anyades
i que un temps fórem xavals...
I ja de retorn a casa/altra vegada la pluja
per cert no massa insistent.
Tots teníem brins de fred/menys els més pillo i més murri:
en Butinyà que abrigat/en una manta vermella
-ningú sap d'on va sortir-/somreia perquè ens mullàvem,
arrecerats en un pi.
“Mañana claros y en alza/la temperatura”, va dir
el locutor de la tele.
Embustero!

Ressò nº 125, maig de 1979

1980, Miquel Ruiz i Garcia
A la Verge de Farners (Cap-tardada Colomenca)

Plomissols estratiformes
de celatges esplendents;
sota d'ells esteses ales
abraçant als Colomencs.
Bell dansar l'alba Coloma
planejant pel roquerar
i plumers, els quals m'encisen
d'un cap-tard groc rogentat.
Tot seqüències emmarcades
i en formosa cap-tarda
tenyida de Sol ponent
amb reflexes quins m'enlairen.
Dolça Verge de la Selva
que comandes el vaixell
d'un trosset de Catalunya
embolcat en verd mantell:
pren els cànctics del que estima.
Són per Tu, per ningú més,
com amorosa lloança
d'un ciutadà Colomenc.
Bells esclats que jo replego
de boirades resplendents,
fent ressorgir suaus flairades
segellades pels ambients.
Quan la foscor fa presència
neix la nit i l'estel·lat;
vetlla Verge Selvatana
pels teus fruits i pel demà.
De genolls sols et demano
que ens guardis de tots perills
i accepta els cants que t'ofrena
el més humil dels teus fills.
Estirades filigranes
en celatges groc vermells...
sota d'ells esteses ales
fent resguard als Colomencs.
Programa Festa Major 1980

1981, Francesc Castells i Pla La nostra FESTA MAJOR

Festa Major que et desclous
amb rialles casolanes
i a la ciutat engalanes,
cada any, amb uns aires nous

que ens porten més alegrança
i ens fan la vida estimar...

Festa Major que amb recança
et veiem, al fer-te enllà.

Festa Major. Aquesta anyada
porta'ns aromes de pau
i en llom de la ventada
que ens arriba del cel blau,

l'alegria festonera
de l'amor i germanor
i en els cors, la primavera
d'un futur triomfador.

Porta'ns treball a mans plenes,
claror divina a la llar,
verdor a les nostres carenes
i cançons tendres del mar.

Que Santa Coloma sigui,
Sant Dalmau us demanem,
una llar on hi somrigui,
per Déu infant, un Betlem,

i amor el millor poema
d'afectes i d'amistat...
i el jorn d'avui la verema
d'eterna felicitat.

Programa Festa Major 1981

1983, Miquel Ruiz i Garcia ESTAMPES PASSADES

Recordances que en mi vibren
d'aquells traginers d'antany,
amb regust de compra i canvis
presidint nostre firal;
digueu-me què se n'han fet
de l'amorós só d'esquelles
i del drinc de picarols
de la cabanya firera.
Parleu-me de la pubilla
brunyida pel sol i el vent;
de floracions vinculades
a la pagesa i pagès.
Feu que brolli novament
tot allò que ja és llunyà,

quan l'avinença amb noblesa
es signaven encaixant,
quan els valors positius
formaven bons ciutadans;
quan els tractes foren tractes
i les paraules lligams.
Del firal que presidí
les honrades transaccions,
les ofertes i demandes
del comprador i venedor;
d'aquell lloc de les xarangues,
de les fires, de les festes,
del grunyir dels mamellons,
de les vaques, de les eugues.
La plaça quasi oblidada
i que sempre fou el firal,
de l'estridència sens mida,
dels circs i dels envelats,
ara porta belles gales
com les noies per casar,
guarnida de lluminàries
i parterres d'un verd clar.
Digna contrada tant nostra
que llueixes nous adorns
bella joia Colomenca
en el present i en els records.

Programa Festa Major 1983

1995, Lluís Solà i Güell

LA FONT DE SANT SALVADOR

Aquest parc meravellós / que tenim els colomencs
és un racó agradós / on hom s'hi troba a pleret
amb l'ànim sempre inquiet / d'aquelles ubèrrimes frescors.
És un petit paradís / és un lloc privilegiat,
on el bon Déu s'ha complagut / en dotar aquest paisatge ideal.
A l'ombra dels plàtans bells / en contemplar sa bondat
Sant Salvador, el nostre patró / que pels seus mèrits fou exemplar
amb aquesta font tan preuada / els colomencs et recordem
a l'ensem que t'estimem / i ens complau ser ta fillada.
Aquest paratge tan bell / els colomencs el portem al cor
és emblema del nostre amor / i aquesta aigua tan preuada
que el foraster se sent corprès / amb una pruija benaurada
l'aigua és sempre font de vida / vida és viure de l'amor,
aquell sentiment tan fort / que l'aigua viva et dóna
que ennobleix i esperona / a viure una font d'amor.
La natura ens recorda / que la vida és un tresor
la flora expandeix records / de l'ànsia més pura i viva

que gaudim una nova vida / que reflecteix nostre cor.
I aquest parc esplendorós / que gaudim els colomencs
ens dóna bella esperança / de viure amb delectança
sota les belles remors / de la riera i la font mansa.
En tot moment la sentim / en nostre ànim inquiet,
sabem que en aquest indret / trobem remei a la recança
i ens omple d'esperança / aquesta font sanitosa,
que per nosaltres és esposa / sempre amable i amorosa,
bella aigua esponerosa / que ennobleix el nostre cor.

Programa Festa Major 1995????

1996, Lluís Solà i Güell EL NOSTRE CAMPANAR

Vell campanar que apareixes superb
damunt les teulades de la nostra vila
com guaita seré que esguardes inquiet
la vida i tragí que hom viu dia a dia.
La teva silueta gegantina i noble
s'alça arrogant damunt la ciutat
ala teva ombra trafica aquest poble
que admira i contempla la teva beutat.
Ets familiar per tots enaltit,
estimat i honorat per la gent de la vila,
a la teva ombra vivim, sentim i morim
i a tots ens atraus, i et volem com a guia.
Ens sentim protegits per la fortalesa
i el so de tes campanes ens crida amatents
les hores del dia ens dónes amb gràcia
i el teu dringar obeïm promptament.
Acostumats a la teva companyia agradable
vetlles el son del poble dorment.
Al toc d'oració ens desvetlles i amares
tot recordant-nos que el nou dia ja neix.
Als infants els dónes esperança i gràcia
que dimana del teu excels tarannà,
sota teu es desvetllen llurs ànsies
que els farà homes un proper demà.
Al jovent i adults els dónes certesa
de caràcter ferm i posat decidit
que al llarg de la vida els donarà força
i amb sacrifici trobaran el camí.
Als més grans i vells sota teu descabdellen
les ànsies i tragins de cada moment
pensen amb fe a la fi de sa ruta
que just els durà al destí darrer.
I així, protegits amb esperit i ombra,

Santa Coloma viu contenta als teus peus,
vell campanar ets símbol d'un poble
que lluita i treballa i estima a l'ensem,
per assolir el guardó i la fita més noble,
i per això sentim, vivim i morim a prop teu.

Programa Festa Major 1996

2000 *Núria Esponellà*

“Aquesta ciutat fonda, mil·lenària,
té llum d'albes enceses a la pell del rocar
i cos esponerós de plàtans i vernedes
en la riera ombrada de la vall.
Estén dits inquiets damunt les Guilleries,
apama els turons vells del sud per La Pedrosa
i es desplega a llevant fins al cim del Far.
I com qui passa denes d'un rosari
reposa a les espatlles de Farners
i entra, silent i noble, dins l'ermita,
hereva d'una fe que es perd enllà del temps.

Ara que els vents comporten la fèrtil abundància
i els dies crien corbs, fills del progrés voraç,
Santa Coloma verda, que portes a les ales
estels de benvinguda i plomes de repòs,
no canviïs aulets per horitzonts estèrils
ni permetis que els corbs se't mengin el rocar.
Com l'ocell fugissser, pelegrí d'un cel nítid,
tu t'envoles pels cims amb sandàlies de llum.

El verd del teu boscatge, Santa Coloma, crida
a perdre's per congostos i cingles escarpats,
a beure de les fonts que reguen les arbredes,
les hortes i els conreus i tot el fruiterar:
avellaners, perers, pomeres, pins i vinyes.
Resseguint la riera desplegues tots els verds:
el verd foscós dels verns i el verd senyor de l'heura,
la fulla transparent dels plàtans llarg-pigats,
nenúfars maragdins i el verd galuc de l'alzina,
el lliri ver lilós i el to d'or rovellat
del castanyer discret, o el verd profund i encès
de les falgueres fines que esgrafien dins l'aigua
paisatges cristal·lins que ramifiquen móns
de somni i de repòs, riera enllà.

Riera enllà, les fonts escupen l'aigua dolça,
fonts amb noms de terròs com la deu del Sot fosc,
fonts de rovell i molsa, la vella Font Picant,

salvatgines de bosc, les aigües d'en Caselles
i, amb tres cànems burxats dins el cos d'un rocar
la deu de Salvador proveeix aigua fresca.
Per les ribes del parc la riera s'esmuny,
fondeja dins les Gorgues d'en Vilà
i reposa en el Pla de les Alzines,
recull els xaragalls i xucla torrentades,
l'aigua de Canadell i la de Castanyet.

Santa Coloma verda, la terra generosa
t'ha donat el rocar i el sotabosc sorrenc,
el cirerer d'arboç, les resistents sureres,
el pinar perdurable i la ufana del bruc.
En la delicadesa dels castanyers terres
I a les branques d'alzina estires el teu vol;
en esbarzers de móres, on grana la ginesta
pareixes fills a l'ombra del sotabosc.
Fills de sota el rocar, els colomencs et serven
perquè et saben el nom i l'origen antic,
els terrals i els poblets que et configuren:
Sant Miquel de Cladells, Castanyet i Vallors,
Sant Pere de Cercada i el veïnat d'Avall
I un escampall d'ermites que vetllen els camins,
al sud, Santa Victòria de Sauleda,
Sant Salvi, Sant Andreu i Sant Marçal,
i l'alt Turó del Vent on reposa Farners.

Aquesta ciutat fonda i mil·lenària
ha conegut l'origen dels antics moliners,
el pas ardit dels francs i els bandolers esquívol,
ha estat terra de fusta i casa de torners,
terra que s'edifica sobre mosaics i vinyes,
terra de serrallers, terra de teixidors,
terra de confiters i de bescanvis pròspers
en firals i mercats, carrers i carrerons.
I ha exercitat l'oïda a l'acord més harmònic
i afina el to de veu en l'exercici adust
de cantaires i cor, de bons instrumentistes
de cobles i d'orquestrés, de sardanes i ball.
Aquesta ciutat fonda i mil·lenària
s'escriu en noms il·lustres: Aragó,
Espriu, Clascar, Jubany, Huix i Rodés,
Millàs i Vallicrosa i Planes i Feliu
Sala, Vidal, Xiberta, Anglada, Pallardó;
s'escriu també en els sants: Dalmau i Salvador.
I s'escriu, sobretot, en dies de feiner
de gent que neix i viu, es complau i treballa,
de gent que se sap filla del rocar i del terròs
i estima el vol discret de la coloma”

(Núria Esponellà: *Camins, un cant a l'esperança*, Cantata dedicada a Santa Coloma de Farners, setembre del 2000)

2002, Hermínia Martorell Busquets Per el poble on he nascut

Per el poble on he nascut,
Vila de Santa Coloma de Farners
perfumada per les flors de les plantes
els arbres i els fruiters.
Terra plena de vida, entre rieres,
boscós i fonts que els ocells alegren
amb els seus cants, en cada un dels seus tons.
I en el camí de Farners, on cada
dia s'hi pot trobar una sorpresa
en contemplar la seva gran bellesa.
Un castell tens per escolta
vetllant tot el que t'envolta
símbol del nostre escut i senyera.
Oh Verge de Farners
Regina d'aquestes contrades
aquí dalt abrigada per les alzines i els castanyers,
obre la teva mà i beneeix
a la teva vila, Santa Coloma de Farners

Programa Festa Major 2002, Primer Certamen Literari Llar de Jubilats